

udtrykkelig angivelse af fredningenes formål altid skal indgå som led i selve fredningsbestemmelserne. Der tilvejebringes herved en parallel til kravet i kommuneplanlovens § 19 om, at en lokalplans formål skal angives i planen. Der er da også lige så stor grund til, at fredningsbestemmelser skal angive fredningsformålet, idet angivelsen heraf vil tjene som grundlag dels for offentlighedens og fredningsnævnets vurdering af fredningsforslaget under fredningssagens behandling, dels – senere – for afgørelsen af, i hvilken udstækning der ved konkrete dispensationer kan tillades afvigelser fra de enkelte fredningsbestemmelser i øvrigt, jfr. herved også forslaget til en ny § 34.

Stk. 2 og 3 har helt samme indhold som den gældende lovs § 20 stk. 1 og 2.

Stk. 4 afløser den gældende lovs § 20, stk. 3. Til bestemmelsen skal bemærkes:

Indholdet af en fredning vil almindeligvis og typisk kunne opdeles i to regelsæt af forskellig karakter.

Det ene regelsæt omfatter i lighed med andre offentligtretlige planer og vedtægter m.v. for et nærmere afgrænset geografisk område visse begrænsninger i ejerrådigheden. For pålægget af disse rådighedsbegrænsninger (herunder de i den gældende lovs § 20, stk. 3, omhandlede påbud om foretagelse af visse foranstaltninger til fredningens gennemførelse) ydes der erstatning efter såvel den gældende lov som ændringsforslaget, såfremt rådighedsbegrænsningerne påfører ejeren et tab. Formelt henvender dette regelsæt sig i første række til de private ejere.

Det andet regelsæt kan – som det hidtil har givet sig udtryk i fredningskendelser – betegnes som en normalt hovedtræksbetonet angivelse af de foranstaltninger, som det offentlige forudsættes at udføre, for at fredningens formål kan virkeliggøres. Det kan f. eks. være anlæg af en sti eller parkeringsplads eller udførelse af plejeforanstaltninger såsom fjernelse af selvsåning for at bevare et areal i dets nuværende tilstand. Formelt henvender dette regelsæt sig i første række til vedkommende offentlige myndighed.

Bortset fra den begrænsede bestemmelse i § 20, stk. 1, sidste pkt., indeholder den gældende lov imidlertid ikke hjemmel til, at det i en fredningskendelse kan bestemmes, at en offentlig myndighed skal udføre nærmere angivne foranstaltninger på et areal, som ikke ejes af vedkommende myndighed. Det har især i den senere tid givet anledning til kritik, at sådanne i en fredningskendelse forudsatte arbejder – især tilvejebringelse af publikumsindretninger efter åbning af et område for

offentligheden – ikke er blevet udført i forlængelse af fredningssagens formelle afslutning. Det er blevet hævdet, at arbejdet med gennemførelsen af fredningssagen som følge heraf har været spildt. Kritikken må i almindelighed afvises som uberettiget, idet udførelsen af sådanne anlægs- og plejearbejder nødvendigvis må indpasses i de budgetmæssige rammer for vedkommende offentlige myndighed og derfor undertiden må udskydes til fordel for andre mere presserende arbejder.

Det må dog erkendes at være utilfredsstillende, at den gældende lov er tavs med hensyn til, hvad fredningsbestemmelser om udførelse af anlægs- og plejearbejder kan gå ud på. Der er således behov for, at loven fastslår, at der som led i en fredning kan rettes påbud om udførelse af nærmere angivne foranstaltninger ikke blot – som efter den gældende lovs § 20, stk. 3 – til ejeren eller brugeren af et areal, men også til en offentlig myndighed. Der er endvidere behov for i loven at markere, at det må være undtagelsen, at sådanne påbud til en offentlig, herunder kommunal, myndighed indeholder en detaljeret angivelse af, hvordan foranstaltningen skal udføres. Som overvejende regel bør fredningsbestemmelser om udførelse af anlægs- og plejearbejder have karakter af retningslinjer eller ramme herfor og være uden angivelse af tidsfrister for udførelsen. Med ordet »retningslinjer« i det foreslåede stk. 4 er det således til sigtet, at sådanne fredningsbestemmelser normalt blot skal angive det specifikke formål med den omhandlede foranstaltning og i visse tilfælde tillige typen af de ønskede arbejder. Det er således ikke hensigten, at der i fredningsbestemmelser skal fastlægges detaljerede drifts- og anlægsplaner for den pågældende myndigheds arbejde.

Påbud skal efter det foreslåede stk. 4 kunne rettes til enhver offentlig myndighed. For så vidt angår offentligt ejede arealer bør det være reglen, at et påbud rettes til den myndighed, der forvalter arealet. Om de erstatningsmæssige konsekvenser af et sådant påbud henvises til ændringsforslagets § 19, stk. 2, og bemærkningerne dertil.

Stk. 5 svarer til 2. led i den gældende lovs § 19, 1. pkt., idet det ved den foreslåede ændrede affattelse tydeliggøres, at afståelse kan ske også til et amtsråd eller hovedstadsrådet, og at en afståelse kan omfatte kun en del af en ejendom.

Til § 19:

§ 19, stk. 1, svarer med reaktionelle ændringer til den gældende lovs § 21, stk. 1.

Stk. 2 omhandler den situation, at det i fredningsbestemmelserne påbydes en offentlig myndig-